

№	Нэнийлэгчтэр	Тыраахтар ахсаана	Барьта	Звено ахсаана				Отгут ахсаана	Бэлэмнэммит от		
				Ол нийтлэн					2013 с. былаан (тонна)	Кэбийн- линнэ (тонна)	Былаан туолуута
				Мех. звено	п/мех	Колө- илин	Илин				
1.	Алазар	14	13	5	8	0	0	34	1638	1295	79,1
2.	Арыылаах	16	19	4	14	1	0	55	1563	1478	94,6
3.	Бахсы	28	22	2	19	1	0	106	1557	1184	76,0
4.	Болтоно	23	9	0	9	0	0	22	2006	2557	127,5
5.	Болутур	55	27	8	13	2	4	88	2905	2483,5	85,5
6.	Кытаанах	4	2	2	0	0	0	5	1817	1948	107,2
7.	Мугудай	24	21	2	19	0	0	40	2452	2140	87,3
8.	Одьулуун	31	17	3	14	0	0	89	3074	3241	105,4
9.	Содоньев	17	16	2	14	0	0	34	2709	2740	101,1
10.	Сылан	26	12	0	12	0	0	50	4242	3682	86,8
11.	Төлөй	21	15	1	14	0	0	32	1532	1283	83,7
12.	Халаар	4	5	1	4	0	0	8	1476	1568	106,2
13.	Хатылы	26	72	0	21	0	1	35	1978	1983	100,3
14.	Хайахсыг	9	7	1	6	0	0	12	1647	1522,4	92,4
15.	Хонтобо	85	73	2	71	0	0	159	3633	2976	81,9
16.	Чакыр	47	28	2	24	0	2	64	2297	1424	62,0
17.	Чурапчы	21	24	1	18	0	5	39	2232	1883	84,4
	Улуус үрдүнэн	451	382	36	280	4	12	872	38758	35387,9	91,3

Быыбар – 2013

САХА ТӨРҮТ ДЬАРЫКТАРЫН ҮЙЭТИШПИТ КИҢИ

Саха сирин булчуттарыгар уонна балыксыттарыгар анааллаах "Байанай" диэн суруналы кэрбетех-аахпатах киһи суоҕа буолуо. Сурунаал-быт кул сирин кэрбүтэ бэйиһи номнуо уон биһир сыһын туолла. Кылаабытай редактор, тэрийээччи Уйбаан Макаров биһирдэ "кулум" гынан кэлбит савваттын этгээн-тыллынан, "буруо-луу" сыһыар "Байанай" сурунаалын тутан үөрөн-көтөн турара харахпар бу баар.

Бастагы нүөмөр икки тыһыынча тиражынан тахсыбыта, дыа, саха булчуттарыгар сэрэгэсирин биһир буолбута. Улам-улам ааҕаччыларбыт, сурутааччыларбыт үксээн иһиһтэрэ. Биһиги онтон күүс-уох ылан, харса суох сурунаалбыт ис хоһоонун байытан, хангата, тас көрүнүн тутсаран барбытыт. Булка-балыкка сыһыаннаах министиэристибэлэри, тэрийтэлэри кытта ыкса сибээс олохтообуһут. Онтон оотору буолаат, "Саха" НКК-ка бэйэбит туһунан араадыта, ТВ биһириниһин үөрүүбүт өссө үксээбитэ. Олутбут республика саамай илгэриниһин, дыа, болуустун тардар бэриһилэр ахсааннарыгар киирбитэ. Аны туран, киһилэри онорор дьарыгыталаһыһыт.

"Байанай" сурунаал тула булчуттарга, балыксыттарга анаан кини далааһынаах үлэ ыһтыһыбыта. Улууустарынан Горнайынан, Уус-Алданнаан, Мэҥэ-Хаҥаланынан, Намынан, Хаҥаланынан сыһыан Булчут декадаларын, Байанайга сүгүрүүү күннэрин, араас күжүкүрүстэри ыһтар буолуһуһут. Онтон булчут ыһтар

кулчуттарынан тэрийэн, быһаҥаҥаҥа, күрэхтэри сыһын аайы онорорбут үтүкэ кубулуйда. Быһыраан уон сыһытын бэлэтээбиппит, ону сэрэ Егор Борисов Саха сиригэр Булчут күтүн олохтуур туһунан укааһа тахсыбытыгар биһиги сурунаалбыт сэмэй кылаата баар диктэһинэ ким да сэмэй суоҕа дии саныыбын.

Саха киһитэ быһыр-быһырыттан бэргэн ытааччы. Аҕа дойду сарийитигэр Советскай Союз геройун аатын сүкпүт бэргэн ытааччыларбытын, снайпердары Федор Охлопков, Иван Кульбертиков, Федор Попов, Алексей Миронов, киһилэр хорсун быһыһыларын билбэт киһи суох Иван Константинович Макаров ону өйдөөн, стеновой ыһыага уонна спортингта федерацияны тэрийбитэ. Ол эмэ ити "Байанай" сурунаалы кытта тиг кэмтэ этэ. "Бэргэн" диэн стрелковий комплекс тутуутун эмэ кини илгээн-садылаан түмүтэр тиздирбитэ. Аан дойду таһымылар элбиктиир комплекс баһыһыгар спорт маастардара, кандидаттар, бастагы разрядтаах ытааччылар баар буолуһулар. Саха ытааччыта Россия эрэ иһингэр буолбакка, Аан дойдута аалыра - Тааттаҥтан торуттээх Айаан Макаров бу соторутааҕа киһи сүргүтэ көтөрдүтэр кыайыһытын ситистэ, Россиятан аан бастагынан Аан дойду чемпиону үрдүк аатын сүктэ! Саха дьонугар хайдахтаах курдук үөрүүлүүх түгэһий!

Бу кыайыһылар түстээбит уонна саха булчун үтүстэрин, айыһыгар ыһытабыллаах саныыны өрө тутан, дьонугар-сэргэтигэр бэйэтин холобурунан көрдөрөр Иван Константинович Макаров айар-тутар күүһэ-уоҕа өссө үксээтэ, үлэтэ-хамнаһа өссө таһаарыһаах буоллун диэн бэйэм алтыс тыһыынча этэбин.

Юрий Петрович БОРИСОВ,
"Илэ" издательскай диктэ
директорэ.

КПРФ ЧИЛИЭНЭБИН ЭРЭЭРИ

Мин Чурапчы коммунальнай хаһаайыстыбатыгар үйэ аһаара биһир тэрийтэрэ биллэтин даҕаны үлэһити сыһыабын. Кэтэх сүөһүбүн эспэтэрим. Үүт туттарыбын. Уруккуттан коммунист баартыһа чилиээнэбин. Ол эрэри, бу быһырдарга А.Т. Ноговицын уонна «Биһир ыһыт Россия» партия иһин куоластыһырга быһаарыһыым. Тоҕо диктэһэ, бу баартыһа лидеринин чурапчылар бэйэбит уолбут, Президентим Е.А. Борисов буолар. Чурапчылар Егор Афанасьевич туһунан албах куолаһы бэрдэхпитинэ, кини 2013 сыла салгы Президент буоларыгар олук уурабыт. Ама, биһиги, чурапчылар,

киһи салгы Президентин үлэһитин баарбат буолуохпун дуо?

Бары олбу партиаларынан ыһыттыһа, Е.А. Борисов туһунан "Биһир ыһыт Россия" партия иһин куоластыһыргыгар ыгырабын. Бу быһаарыһыһы мин коммунист баартыһабын түһэн биһир курдук санаабыһынан.

Г.А. ПЕСТЕРЕВ,
пенсионер, КПРФ чилиээнэ, Чурапчы.

БИҢИГИ КОММУНАЛАР КИМ ДИЭКИ БУОЛАБЫТ?

цын иһин 100%-и куоластыһырга быһаарыһыбыт. Андрей Тимофеевич чакчы үлэһит, үчүгэй салайааччы. Биһиги, атын даҕаны үлэ дьонун куруук өйүүр. Улуууска элбэри онордо, ону биллээбит.

Онтон Ил Түмэнэ И.К. Макаров турбута саамай сөптөөх. Дьиктээх улуу патриота, кыахтаах киһи. Депутат буолуһуу улууспуттарга киллэриһин түргэттэ дии саныыбыт. Партияларга биһиги сөччө ороостоппун. Ол гынан барап чурапчы-

лар, ама, Президентим Е.А. Борисов хайдах өйөөбөт буолуохпун туй? Ол иһин биһиги "ыһыт" партия иһин куоластыахпыт. Атыттар эмэ А.Т. Ноговицын, И.К. Макаров уонна "Биһир ыһыт Россия" иһин куоластыһыргыгар ыгырабын.

Н.А. ВАСИЛЬЕВ,
"Трудовая коммуна"
тэрийтэ салайааччыта.

(Оплатено из средств избирательного фонда кандидата в депутаты Ил Түмэнэ Чурапчы коммунальнай илгэриниһин ооруту И.К. Макаров).

КУОЛАСПЫТЫН – А.Т. НОГОВИЦЫНГА!

УЛАХАННЫК АБЫРААБЫТА

1999 сыллаахха биһир саастаах орбут улаханник ыалдыа кутталга киллэриһтэ. Эмэтэ барарга элбэх харчы наада буолбута. Бөбөбүтүгэр сөхкөр да солкуобайа суох этибит. Оччолорго ыһыһылы-тоҕулуу, харчы төрүт суох, ыарахан кэмэ этэ. Онтон-мантан харчы көрдөһө сатаан барап булбатахпыт. Ыксап буолбута. Онтон ыксаан "Мээсэ" диктэктэ А.Т. Ноговицын сүөһү туттарыахпыт диктэктитигэр тутта дьаһайан харчы бөрдөрбүтэ. Ону ылаат, өһөсөс изваста диктэ олус ыарахан ырыһылаах орбутун барап

эмтэтэн үтүөрдэн, биллэтин 15 сааһыгар этгитэ сыһыар. Ол иһин Андрей Тимофеевичка олус улахан махталлаахпыт уонна үлэтигэр ситиһини, диктэ кэргэнигэр дьолу-соргуну, быһыбарга кыайарыгар баҕарабыт. Андрей Тимофеевич тыа сирин боростуой дьонун куруук өйүүрүн үрдүктүк сыһыһыһыбын. Бары киһи иһин куоластыһыргыгар ыгырабын.

Татьяна Петровна,
Егор Николаевич Новородонгар
диктэ кэргэктэра. Хатылы.

«КУОҒАЛЫ» ТОС ЫҢҒЫРЫ СУРУТА

Бу диктэ атырдыах ыһын 14 күнүгэр "Чурапчы улууһа (оройуһа)" муниципальнай тэрийтэ баһыһыгар кандидат Андрей Тимофеевич Ноговицынны кытары көрсүһүүтэ "Куоҕалы" ТОС уопсай мунуһагар программатын иһтэн, дьүүлэһэн бараммыт уопсай мунуһа быһаарыһыһынан ыгырабын таһаарабыт.

А.Т. Ноговицын салайар тэрийтэ биһиги түөлбөҕө баар. Улууһка, республикаҕа, Россияҕа биллэр тэрийтэ буоларынан биһиги ТОС кини туттабыт.

"Чурапчы" ТХИК биһиги ТОС-ка ыһыһылар дьаһалларга куруутун бэйэтин кыаһынан көмөтүн онорон кэлбитинэн улахан махталлаахпыт. Кооператив үлэһиттэрэ үтүктэрэ биһиги ТОС үтүө-мааны олохтоохторо, ТОС ыһыһылар дьаһалларыгар төһүү күүс буолар актыһыһытара.

А.Т. Ноговицын дьонунук сананан дойдутугар, норуотугар өссө күүскэ үлэһитэ диктэ эрэмбэит, өйүүбүт. Саамай сөптөөх кандидатура диктэ сыһыһыһыт.

Биһир дойдулаахтарытын бу буолаары турар быһыбарга бары биһир киһи үрдүк кэлэн куолаһытын дьонуннаах кандидат А.Т. Ноговицын иһин биһир тэрийтэ ыгырабын!

"Куоҕалы" ТОС олохтоохторо.

УЛУУСПУТ ИНТЭРИЭН МАННАЙҒЫ УОЧАРАТ ТУТАБЫН

Николай Николаевич Попов мин биһир дойдулаарым. Мындайраһыга биһир детсакка сыһыһыһыт, биһиргэ үөрэммит. Мин таһаарыһыым туһунан туох да диктэ куһаҕаны эппэппин, улуу баһыһыгар кандидаттынан турбутун утарбатпын.

Ол эрэри, бу быһыбарда мин А.Т. Ноговицын иһин арыһаассыһыһы сыһыһыым. Тоҕо диктэһэ, атас атаһынан, доҕор доҕорунан, бу улахан суһыталаах быһыбарга мин аан бастаан улууспут интэриэһин маннайгы уочарат тутамын. Бу кэмтэ Андрей Тимофеевич салайар уопутунан, дьонунан, дьонго-сэргэ, салалтаҕа алтарыһыһыһынан, биллэрин-көрөрүнэн Н.Н. Поповтааҕар олук диктэ саныыһы. Онтон Николай Николаевич өссө даҕаны эдэр,

кэллэн өссө сайдар-үүнэр кыахтаах. Ону биһирэм көрдөрүүбү.

Ыһытабыллаах быһыбардааччылар!
Бу иһэр төлөбүтүн түстүү улахан быһыбарга атас-доҕор, аймак-билэ диктэ охтубакка диктэһэ кыахтаах, үлэһит дьонуннаах кандидаттар иһин куолаһыһыт!

Н.И. ПЕТРОВ,
СР ТХМ тутууга
департаменты
начальнига.

ҮЛЭҢИТ КИҢИНИ ӨЙҮӨБҮН!

Убаастабыллаах Чурапчы улууһун олохтоохторо!

Бу буолаары турар быһыбарда бары сөмүлүһөн, улуу баһыһыгар кандидат А.Т. Ноговицын туһунан куолаһыһыт диктэ ыгырабын. Андрей Тимофеевич бу баһыһыһыт итэһиһэ кини буола үүнэ, бу даҕаны элбэри этэрин өйүүбүт! Аймактаһыны, уруурдаһы, биллэ диктэ буолбакка, салайааччы, киһи дьонун, кыаһын, уопутун сыһыһыһыт талыһыт.

Онтон Ил Түмэнэ И.К. Макаров турбута саамай сөптөөх. Олус саһыһы, үүнэ,

Чурапчылар! Бу быһыһы кэмтэ уолаттарытын өйүүтү! Патриот санаалаах улуу, республика интэриэһин туруулаһар кыахтаах дьонун талыһыт!

Россия Бочуоттаах кинематография, үлэ, спорт ветерана,
РФ Суруналыһыт сөхкүтүчүһү
"Чурапчы" улус (район) А.Т. Ноговицын

